

Ändringar i budgeten 2024 och ekonomiplanen 2025-2026

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 20.05.2024 § 145

Beredningen ekonomidirektör Helinä Saarela

Beskrivning av ärendet

De nedan beskrivna ändringarna föreslås i Mellersta Österbottens verksamhets- och ekonomiplan Uudistamisen aika – toiminta -ja taloussuunnitelma 2024–2026 (Förnyelsens tid – verksamhets- och ekonomiplan 2024–2026). Bakom ändringarna ligger en preciserad uppskattning av resultatutvecklingen år 2024. Vid uppdaterandet har man också beaktat kostnadsbesparingsmålen som försöker uppnås genom ändringar i verksamheten i enlighet med programmet Soite 2030. Resultatutvecklingen under ekonomiplansåren 2025–2026 har uppdaterats för att beakta underskottet år 2023, budgeten för år 2024 och posterna som uppskattats för planperioden och som inverkar på resultatet har uppdaterats. Med beaktande av de ändringar som föreslås uppfyller verksamhets- och ekonomiplanen kraven i lagen om välfärdsområden om en kumulativ balans före slutet av år 2026.

Enligt 75 § i förvaltningsstadgan godkänner välfärdsområdesstyrelsen dispositionsplanen som baserar sig på budgeten och ger instruktioner om verkställande av budgeten. Efter beslutsbehandling gällande den uppdaterade verksamhets- och ekonomiplanen (välfärdsområdesfullmäktige 27.5.2024) läggs budgetens genomförande- och dispositionsplan i sin uppdaterade form fram för välfärdsområdesstyrelsen för beslutsfattande 10.6.2024.

Förslag till ändring: de bindande målen i budgeten 2024

Budgeten för Mellersta Österbottens välfärdsområde 2024 innehåller följande bindande mål (välfärdsområdesfullmäktige 4.12.2023, 82 §);

- Resultat 1,88 miljoner euro, bindningen på nivån Soite sammanlagt
- Maximala mängden budgetlån som ingår i resultaträkningen är 18 miljoner euro
- Maximala mängden investeringar är 30,646 miljoner euro
- Målen i fråga om verksamheten Soite sammanlagt och på verksamhetsområdenas nivå

I budgeten föreslås följande ändringar:

- Resultatet -18,018 miljoner euro. Bindningen till verksamhetsområdenas nivå där bindningsnivån är resultaträkningens verksamhetsbidrag.
- Budgetlånet/en som ingår i finansieringsanalysen är 20 miljoner euro
- Maximala mängden investeringar är 26,416 miljoner euro

- Målen i fråga om verksamheten Soite sammanlagt och på verksamhetsområdenas nivå oförändrade

Förslag till ändring av resultatet och bindningsnivån: resultatet -18,018 miljoner euro, bindande på verksamhetsområdets nivå

Resultatutvecklingen för år 2024 kan i det här skedet av året uppskattas noggrannare än när budgeten bereddes på hösten - i början av vintern 2023. I bakgrunden till den noggrannare uppskattningen ligger att resultatet för år 2023 blev klart, att man har resultatuppgifterna från perioden 1-3/2024 och konsekvensbedömningen gällande åtgärderna som anpassar verksamheten och ekonomin. På det här sättet har man kommit fram till en uppdaterad budget för år 2024 där resultatet visar på ett underskott på 18,018 miljoner euro (ursprungliga budgeten 2024: överskott 1,88 miljoner euro).

För att resultatet ska uppnås krävs det att utvecklingsåtgärder som ingår i programmet Soite 2030 och andra åtgärder som anpassar verksamheten och ekonomin genomförs. Kostnadsbesparingarna syns inte på ett önskat sätt i resultatutvecklingen för början av året, så i den ändrade budgeten ingår en allt starkare målmedvetenhet i fråga om att få besparingarna genomförda. Likaså är åtgärderna för att upprätthålla de externa intäkterna (försäljningsintäkter) viktiga för att man ska hållas inom budgeten.

Uppskattningen om de externa intäkterna har sänkts med sammanlagt 9,3 miljoner euro. Största delen av summan är försäljningsintäkter. Sänkningen beror på ett minskat antal kunder från utanför välfärdsområdet. Till externa kostnader har lagts till ett anslag på sammanlagt 10,6 miljoner euro. Av detta är personalkostnadernas andel, inklusive bikostnader, 6 miljoner euro, och köp av tjänster står för 4 miljoner euro. Resten, 600 000 euro, är ett tilläggsanslag för material och förnödenheter.

Behovet av att utöka anslagen för personalkostnader beror på att effekterna av åtgärderna i programmet Soite 2030 för att göra besparingar i fråga om personalkostnader inte syns på önskat sätt i utfallet för början av året. Med utökningen av anslagen för köp av tjänster förbereder man sig på behovet av köp av kundservice inom specialsjukvården och socialservicen. 500 000 euro av anslagen för material och förnödenheter gäller läkemedelskostnader och 100 000 euro matförsörjningens livsmedelskostnader.

En ändring av bindningsnivån till verksamhetsområdenas nivå (= verksamhetsområdets verksamhetsbidrag som ett bindande mål) är i linje med budgetens genomförande- och dispositionsplan enligt vilken enheterna inte har tillåtelse att överskrida de anslag som har beviljats dem.

En sammanfattning av ändringarna i budgeten:

	UTFALL 2023	BUDGET 2024	Uppdaterad budget 2024	Ekonomi- plan 2025	Uppdaterad ekonomi- plan 2025	Ekonomi- plan 2026	Upp- daterad ekonomi- plan 2026
EXTERNA INTÄKTER	85 539 €	86 066 €	76 766 €	88 499 €	79 900 €	90 746 €	81 700 €
Försäljningsintäkter	46 182 €	49 346 €	40 546 €	51 814 €	43 000 €	53 368 €	43 500 €
Avgiftsintäkter	21 529 €	22 810 €	22 310 €	22 810 €	23 000 €	23 722 €	24 000 €
Stöd och bidrag	11 110 €	7 535 €	7 535 €	7 309 €	7 300 €	7 089 €	7 400 €
Övriga verksamhetsint.	6 718 €	6 376 €	6 376 €	6 567 €	6 600 €	6 567 €	6 800 €
EXTERNA KOSTNADER	-396 639 €	-384 505 €	-395 105 €	-403 627 €	-385 900 €	-417 449 €	-382 300 €
Personalkostnader	-212 173 €	-209 194 €	-215 194 €	-219 654 €	-210 000 €	-226 243 €	-209 000 €
Köp av tjänster	-126 916 €	-116 350 €	-120 350 €	-124 422 €	-120 000 €	-130 643 €	-119 000 €
Mater., förnöd., varor	-32 365 €	-32 964 €	-33 564 €	-33 293 €	-32 000 €	-33 959 €	-31 400 €
Bidrag	-7 680 €	-8 221 €	-8 221 €	-8 303 €	-7 900 €	-8 469 €	-7 900 €
Övriga verksamhetsk.	-17 505 €	-17 776 €	-17 776 €	-17 954 €	-16 000 €	-18 134 €	-15 000 €
VERKSAMHETS BIDRAG	-311 100 €	-298 439 €	-318 339 €	-315 128 €	-306 000 €	-326 702 €	-300 600 €
Statsfinansiering	301 431 €	312 021 €	312 021 €	335 458 €	333 300 €	348 705 €	339 337 €
Finansiella int. och kostn.	-1 021 €	-1 700 €	-1 700 €	-2 645 €	-2 645 €	-3 054 €	-3 054 €
ÅRS BIDRAG	-10 691 €	11 882 €	-8 018 €	17 685 €	24 655 €	18 949 €	35 683 €
Av- och nedskrivningar	-9 818 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 800 €	-10 800 €	-11 016 €	-11 000 €
Över-/underskott	-20 508 €	1 882 €	-18 018 €	6 885 €	13 855 €	7 933 €	24 683 €
Kumulativa resultatet 2023-2026	-20 508 €	-18 626 €	-38 526 €	-11 741 €	-24 671 €	-3 809 €	12 €

Bindningen av verksamhetsområdenas verksamhetsbidrag är i enlighet med nettoprincipen, dvs. verksamhetsbidraget som är skillnaden mellan inkomster och utgifter. Med andra ord kan det i verksamhetsbidraget ingå poster som avviker från budgeten, men man måste hålla sig inom verksamhetsbidraget.

Verksamhetsområdenas bindande verksamhetsbidrag (med beaktande av den ovan föreslagna ändringen av budgeten) har presenterats i det kompletterande materialet.

Verksamhetsområdenas verksamhetsbidrag delas in i anslag för de ansvarsområden som hör till dem och i en uppskattning gällande intäkter i enlighet med budgetens genomförande- och dispositionsplan. Efter att ändringarna av budgeten har varit i beslutsbehandling uppdateras genomförande- och dispositionsplanen och läggs fram för välfärdsområdesstyrelsen för beslutsfattande vid sammanträdet 10.6 (förvaltningsstadgan 75 §: välfärdsområdesstyrelsen antar dispositionsplanerna som gäller verksamheten och ekonomin för verksamhetsområdena).

Ändringen av anslagen (utökning av externa kostnader) och ändringen av uppskattningen av intäkter (minskning av externa intäkter) påverkar inte målen i verksamheten. Målen har byggts upp så att de genomför Soites strategi, servicestrategi, beslutet om räddningsväsendets servicenivå och programmet Soite 2030.

Förslag på ändringar gällande ekonomiplansåren 2025-2026

- Resultatet år 2025 +13,85 miljoner euro
- Resultatet år 2026 +24,68 miljoner euro

Uppskattningen av mängden statsfinansiering med allmän täckning för åren 2025-2026 har minskat med sammanlagt 11,5 miljoner euro (situationen Finansministeriets finansieringsanalys 10/2023 vs. 4/2024. Detta har beaktats genom att inkludera mer kostnadsbesparingsbehov för planeringsåren 2025-2026. Likaså har uppskattningen gällande externa intäkter under ekonomiplansåren sänkts för att beakta den minskade försäljningen utanför välfärdsområdet.

Ramen för budgetberedningen 2025

I enlighet med förvaltningsstadgan (74 §) godkänner välfärdsområdesstyrelsen planeringsramarna och anvisningarna för hur budgeten ska göras upp. Det föreslås att den uppdaterade ekonomiplanen fungerar som utgångspunkt/ram för beredningen av budgeten för år 2025.

Förslag gällande ändring av budgetlån: maximala mängden 20 miljoner euro

Långfristiga lån som upptas år 2024 är lån för att finansiera investeringar som ingår i investeringsplanen för åren 2023-2026 som ministerierna har godkänt. Lånen upptas från fullmakten att uppta lån (69,8 miljoner euro) som beviljats för år 2023, som får, utöver investeringar som gjorts år 2023, användas för investeringar som inletts år 2023 och som fortsätter i flera år.

Fördelningen av finansieringsbehoven mellan år 2023 och år 2024 gällande investeringar som inletts år 2023 och som fortsätter år 2024 (ändringsarbeten i fastigheter, anskaffning av maskiner och anordningar) har preciserats. Finansieringsbehovet gällande investeringar riktades i stället för år 2023 lite mer på år 2024, och därför föreslås det att maximala mängden budgetlån höjs från 18 miljoner euro till 20 miljoner euro. Ungefär hälften av lånefinansieringen behövs för ovannämnda investeringar som inletts år 2023 och som fortsätter. Den andra hälften riktas till det uppskattade finansieringsbehovet år 2024 gällande social- och hälsocentralsinvesteringen (beslutet om social- och hälsocentralsinvesteringen fattas av välfärdsområdesstyrelsen 6/2024).

Uppdaterad finansieringsanalys:

FINANSIERINGSANALYS (tusen €)	Ändring budget 2024	BUDGET 2024	BOKSLUT 2023	
Verksamhetens kassaflöde				
Årsbidrag	-8 018	11 882	-10 691	
Extraordinära poster				
Rättelseposter till internt tillförda medel	-8 018	11 882	-336	-11 027
Investeringarnas kassaflöde				
Investeringsutgifter i finansieringsanalysen	-26 416	-30 646	-11 048	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	1 361	1 361	250	
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	-25 055	-29 285	72	-10 726
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-33 073	-17 403		-21 752
Finansieringens kassaflöde				
Förändringar i utlåningen				
Ökning av utlåningen				
Minskning av utlåningen	0	0		0
Förändringar i lånestocken				
Ökning av långfristiga lån	20 000	18 000	14 488	
Minskning av långfristiga lån	-7 500	-7 500	-8 164	
Förändring av kortfristiga lån	20 000	32 500	1 449	7 773
Förändringar i eget kapital	0	0		
Övriga förändringar av likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	-150	-150	-648	
Förändring av omsättningstillgångar			764	
Förändring av fordringar			-3 298	
Förändring av räntefria skulder	-150	-150	-23 194	-26 376
Finansieringens kassaflöde	32 350	10 350		-18 603
Förändring av likvida medel	-723	-7 053		-40 355

Enligt förvaltningsstadgan (20 §, punkt 18) beslutar välfärdsområdesstyrelsen för varje fullmäktigeperiod om maximala mängden kortfristig finansiering. Utöver långfristig låntagning har det i den uppdaterade finansieringsanalysen inkluderats fullmakt för kortfristig finansiering på 20 miljoner euro. Kortfristig finansiering upptas under det pågående året ifall det är nödvändigt med tanke på kassahanteringen. Instruktionerna om kortfristig finansiering har fastställts i dokumentet Rahoituksen, varallisuuden hoidon ja

sijoittamisen periaatteet (Principerna för finansiering, skötsel av tillgångar och placeringsverksamhet).

Förslag till ändring gällande investeringar: maximala mängden 26,416 miljoner euro

I den ursprungliga budgeten ingick 30,646 miljoner euro av investeringar, av vilka 13,4 miljoner euro var nya investeringar år 2024. De övriga investeringarna var investeringar t.ex. i fastigheter som fortsatte från år 2023.

Man har bitt verksamhetsområdena göra en granskning av om en del av investeringarna som godkänts för dem för år 2024 är sådana att de inte är nödvändiga ur deras verksamhets synvinkel. Genom att gallra bort investeringar försöker man uppnå kostnadsbesparingar i en situation där det för investeringar år 2024 (= investeringar exklusive investeringar som börjat år 2023 och som fortsätter i flera år) inte finns fullmakt för upptagning av långfristigt lån. Den sammanlagda mängden investeringar minskar också i och med att ändringsarbeten i några fastigheter överförs till nästa år eller eventuellt inte genomförs. Det föreslås att den sammanlagda mängden investeringar är 26,416 miljoner euro efter ändringarna som beaktats ovan.

En uppdaterad, verksamhetsområdesvis lista över investeringsobjekt ingår i budgetens genomförande- och dispositionsplan (beslutsbehandling välfärdsområdesstyrelsen 10.6.2024).

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att den godkänner ändringarna i budgeten för år 2024 inklusive de bindande målen samt den tillhörande ekonomiplanen 2025-2026 i den ovan presenterade formen och med de ovan presenterade motiveringarna,
2. godkänna den ovannämnda ekonomiplanen som utgångspunkt/ram för budgetplaneringen för år 2025.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände punkterna 1-2 i förslaget till beslut.

Ant. ekonomidirektören föredrog ärendet i början av sammanträdet.

Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige 27.05.2024 § 38
3853/02.02.00/2023

Beredningen

ekonomidirektör Helinä Saarela

Förslag till beslut

Välfärdsområdesfullmäktige godkänner i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag ändringarna i budgeten för år 2024 inklusive de bindande målen samt den tillhörande ekonomiplanen 2025-2026 i den ovan presenterade formen och med de ovan presenterade motiveringarna

Beslut

Ledamot Hanna-Lea Ahlskog föreslog det följande:

Som sista mening i välfärdsområdesstyrelsens förslag läggs till: Dock med den ändringen att gruppbidrag inte betalas för den andra halvan av år 2024 och inte under åren 2025 och 2026. Denna summa minskas på motsvarande sätt från det prognostiserade underskottet. Ahlskogs förslag understöddes av Tomi Kivelä, Ulpu Keränen, Laura Sahlgren, Hannu Kippo och Mauri Salo.

Ledamot Emilia Teerikangas föreslog att ärendet remitteras för ny beredning. Ledamot Kristiina Teerikangas understödde förslaget.

Ordförande konstaterade att eftersom det lagts fram ett understött förslag om att remittera ärendet för ny beredning, var man tvungen att förrätta röstning. Som röstningsförfarande godkändes namnupprop så att de som understöder det att behandlingen av ärendet fortsätter röstar JA och de som understöder remittering för ny beredning röstar NEJ. I omröstningen röstade 26 ledamöter JA och 30 ledamöter NEJ. Ärendet remitterades för beredning i enlighet med omröstningsresultatet.

Ant. ledamot Reino Herlevi lämnade sammanträdet kl. 11:55 före beslutsfattandet. Ledamöterna Ville Leppälä och Mika Lintilä lämnade sammanträdet kl. 12:00 före beslutsfattandet. Ledamot Jaana Puumala lämnade sammanträdet kl. 12:33 före beslutsfattandet.

Ledamöterna Jaana Puumala och Reino Herlevi återvände till sammanträdet kl. 12:55 under omröstningen.

Det hölls en paus kl. 12:40-12:51.